

Veranderen van opleiding

Veel hbo-psychologie studenten door naar een wo-opleiding	2
Havisten in Gedrag & Maatschappij stappen vaker over naar wo.....	3
Mbo'ers en havisten in psychologie-opleidingen stappen vaker over naar wo.....	4
Bij pedagogische opleidingen meeste overstap naar hbo.....	5
Minder overstap naar hbo met buitenlands diploma	6
Studenten switchen binnen subsectoren	7
Aantal switchers verschilt flink per subsector	8
Havisten switchen vaker.....	9
Wo-bachelors naar Economie en Taal & Cultuur.....	10
Hbo-bachelors naar Economie en Onderwijs.....	11
Studenten pedagogiek veranderen minst vaak van opleiding.....	12

Studenten die van opleiding veranderen zijn in te delen in verschillende categorieën. Er zijn alleen cijfers over het bekostigd onderwijs bekend.

- Student die na een jaar in een hbo-opleiding overstappen naar een wo-opleiding¹
- Studenten die naar een jaar in een wo-opleiding naar een hbo-opleiding gaan^{2, 3}.
- Studenten die binnen het wo of hbo van opleiding veranderen in het eerste jaar dat hij/zij is ingeschreven bij een specifieke opleiding en instelling. Dit noemen we een switch. Het betreft een overstap naar een opleiding:
 - in een andere sector (sector-switch);
 - in een andere subsector binnen de sector (subsector-switch);
 - die tot dezelfde subsector behoort (opleidingsswitch binnen de subsector).

¹ Deze wordt alleen berekend voor voltijd bachelorstudenten.

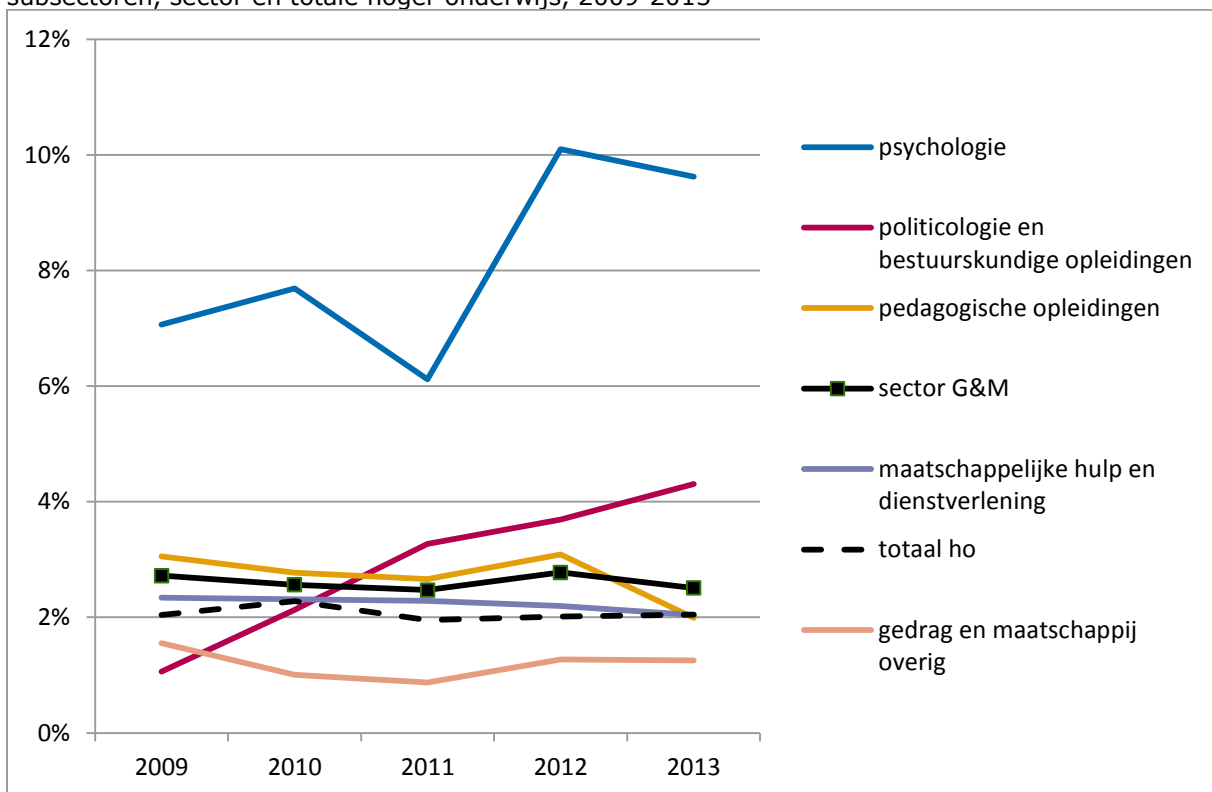
² Deze wordt alleen berekend voor voltijd bachelorstudenten.

³ Ook een student die vanuit het hbo naar een mbo-opleiding overstapt, verandert van opleiding. Omdat deze student het hoger onderwijs verlaat, wordt deze onder uitval gerekend.

Veel hbo-psychologie studenten door naar een wo-opleiding

Hoe vaak gaan studenten na één jaar hbo-opleiding door met een wo-opleiding? In de sector Gedrag & Maatschappij komt dat ongeveer even vaak voor als in het gehele hoger onderwijs. Toch zijn er binnen de sector grote verschillen. Hbo-studenten in de subsector psychologie stromen vaker op naar een wo-opleiding, dan studenten uit de andere subsectoren. Hoeveel dat er zijn, is per jaar wel verschillend. Het ene jaar lukt het beduidend meer psychologiestudenten om op te stromen dan in het andere jaar. Bij de subsector politicologie en bestuurskundige opleidingen neemt het aantal hbo'ers dat na één jaar aan een wo-opleiding begint gestaag toe (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage gediplomeerde en ongediplomeerde opstroom na 1 jaar bekostigde voltijd hbo-bacheloropleiding naar het bekostigde wo, naar subsectoren, sector en totale hoger onderwijs, 2009-2013

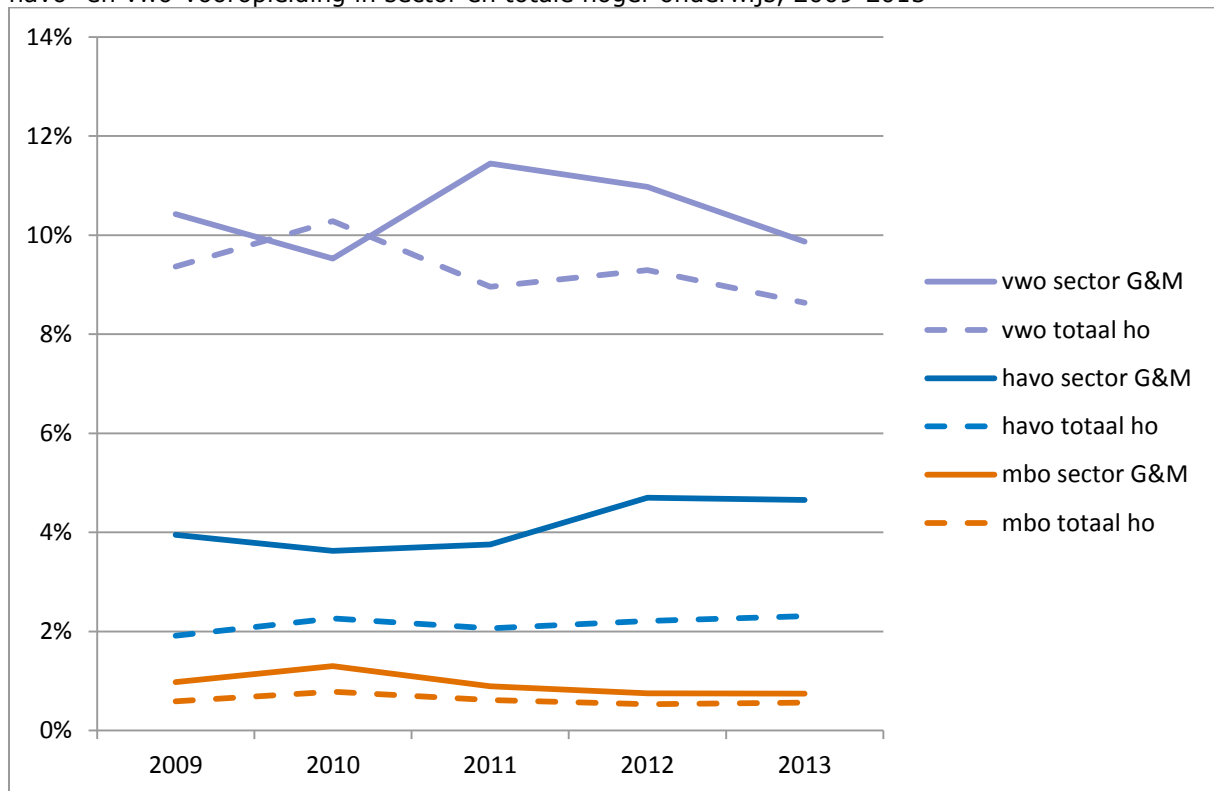

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Havisten in Gedrag & Maatschappij stappen vaker over naar wo

Studenten met een havo-vooropleiding die beginnen aan een hbo-opleiding in de sector Gedrag & Maatschappij, gaan vaker na een jaar door in een wo-opleiding dan havisten in het totale hoger onderwijs. Dat geldt de laatste jaren ook voor de vwo'ers. In het algemeen geldt voor studenten met een vwo-vooropleiding dat zij vaker van een hbo-opleiding naar een wo-opleiding opstromen dan studenten met een havo- of mbo-vooropleiding (zie figuur 5.2).

Figuur 5.2: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage gediplomeerde en ongediplomeerde opstroom na 1 jaar bekostigde voltijd hbo-bacheloropleiding naar het bekostigde wo, naar mbo-, havo- en vwo-vooropleiding in sector en totale hoger onderwijs, 2009-2013

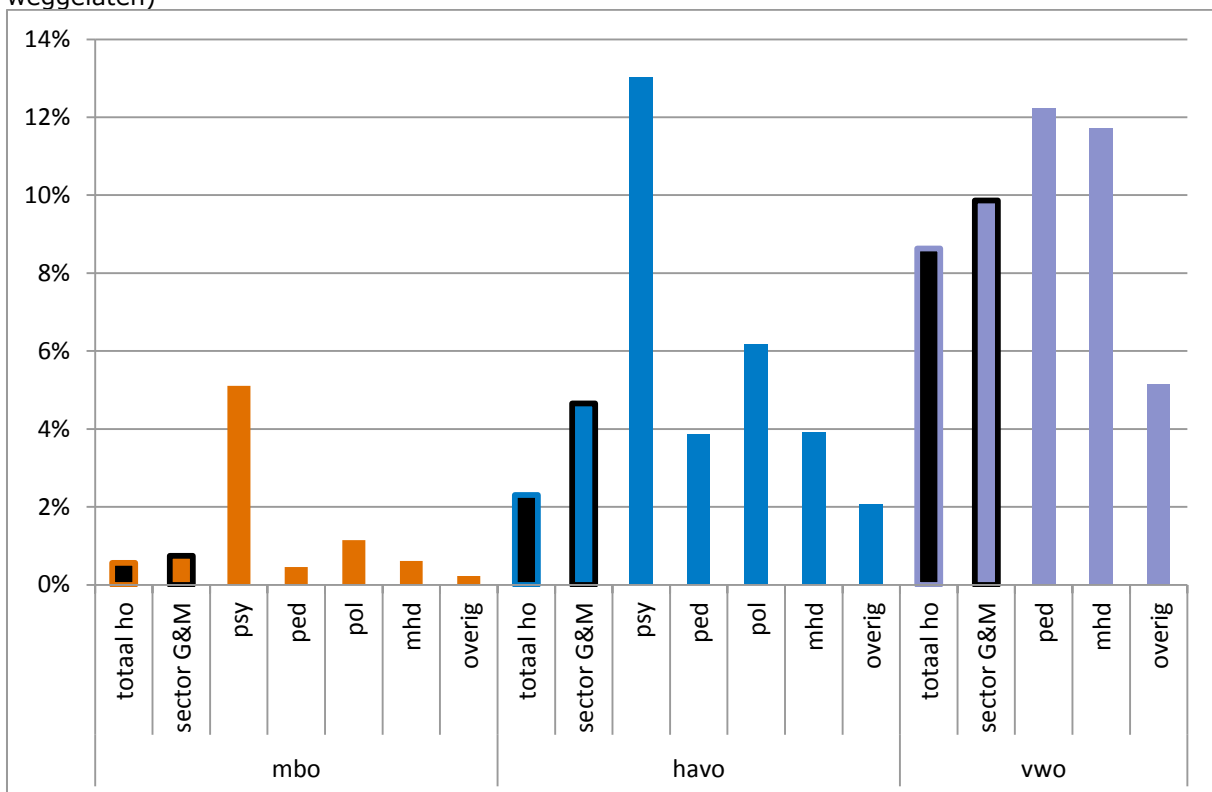

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Mbo'ers en havisten in psychologie-opleidingen stappen vaker over naar wo

Studenten in de subsector psychologie die een mbo- of havo-vooropleiding hebben, gaan vaker na één jaar door met een wo-opleiding dan studenten in andere subsectoren met een mbo- of havo-vooropleiding. Havisten in de subsector politicologie en bestuurskundige opleidingen stromen ook vaker op dan havisten in andere subsectoren van de sector Gedrag & Maatschappij (zie figuur 5.3).

Figuur 5.3: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage gediplomeerde en ongediplomeerde opstroom na 1 jaar bekostigde voltijd hbo-bacheloropleiding naar het bekostigde wo, naar mbo-, havo- en vwo-vooropleiding, in subsectoren, sector en totale hoger onderwijs, 2013 (n<50 is weggelaten)

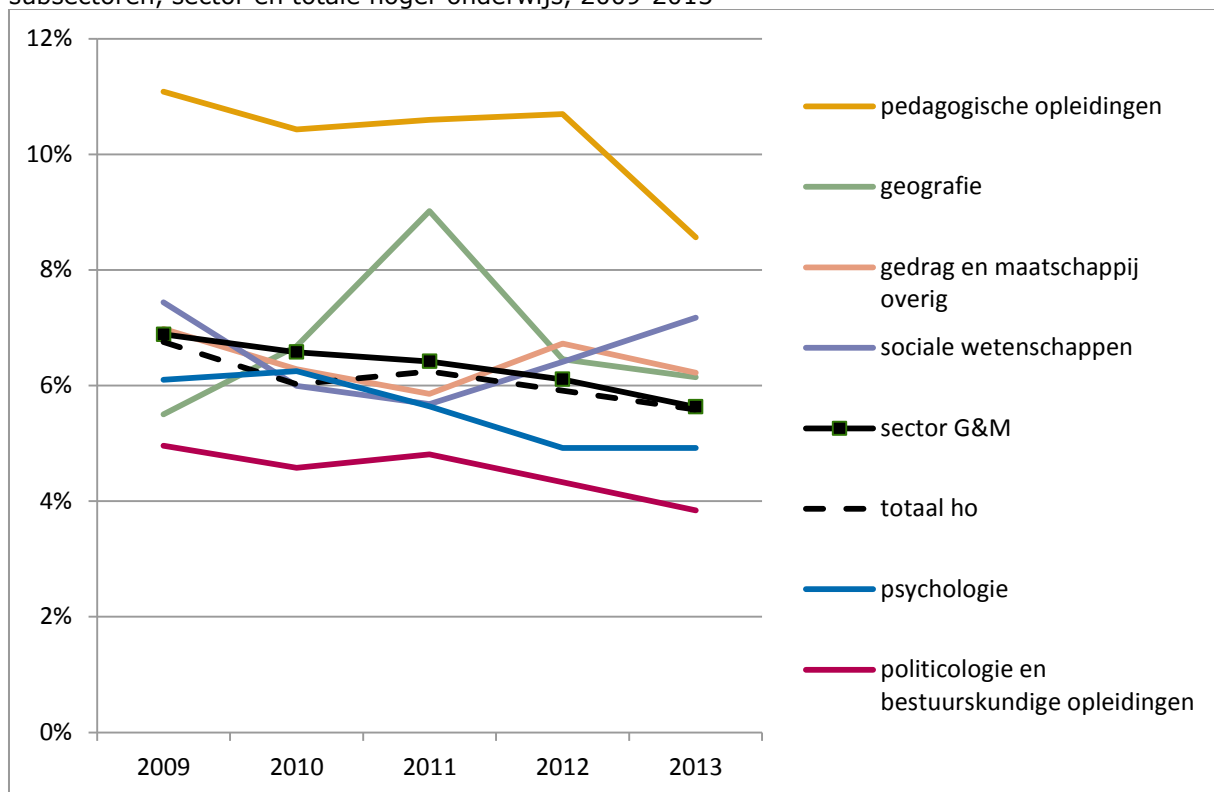

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Bij pedagogische opleidingen meeste overstap naar hbo

Het percentage studenten dat na een jaar in een wo-opleiding een hbo-opleiding gaat doen, komt in de sector Gedrag & Maatschappij overeen met het percentage in het totale hoger onderwijs. Wat binnen de sector opvalt is dat studenten in de subsector pedagogische wetenschappen veel vaker een overstap maken van een wo-opleiding naar een hbo-opleiding dan wo-studenten in de andere subsectoren. Studenten in de subsector geografie stroomden in 2011 veel vaker af dan in het jaar ervoor, maar in 2012 ligt het percentage overstappers weer het gemiddelde van de sector (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage gediplomeerde en ongediplomeerde afstroom na 1 jaar bekostigde voltijd wo-bacheloropleiding naar het bekostigde hbo, naar subsectoren, sector en totale hoger onderwijs, 2009-2013

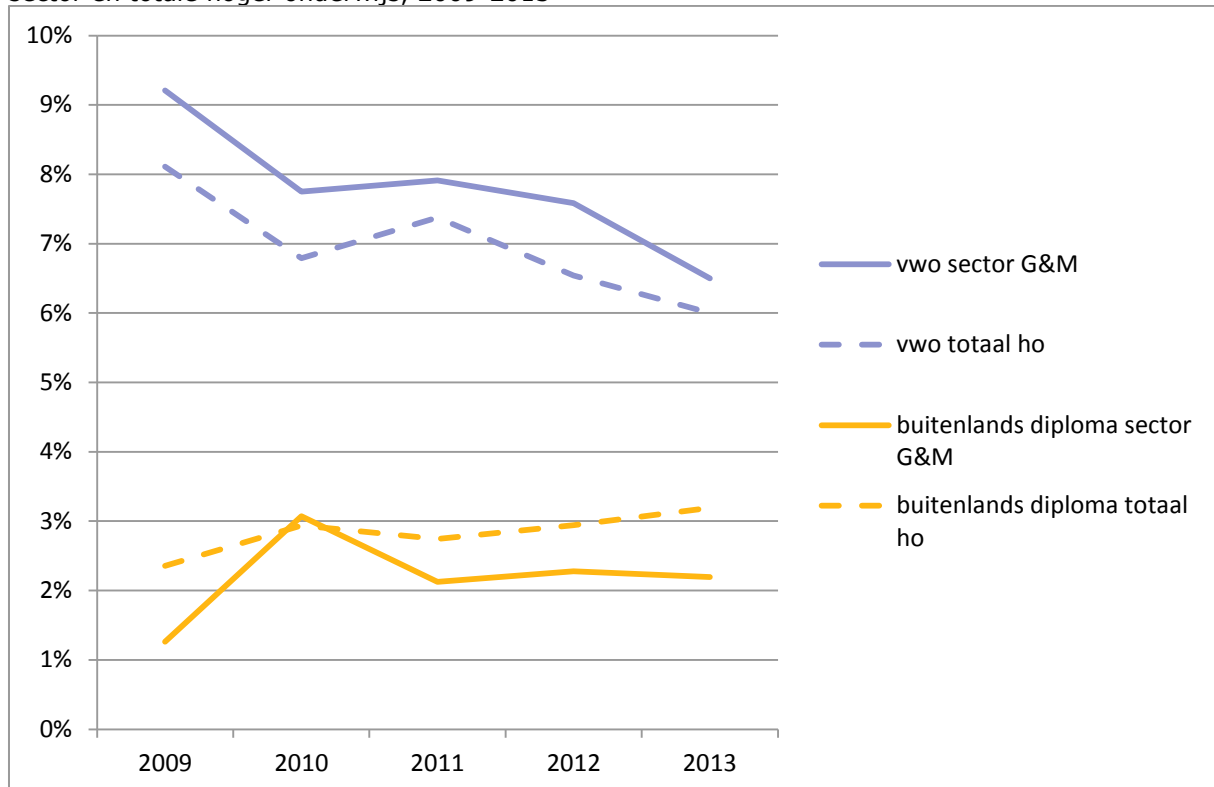

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Minder overstap naar hbo met buitenlands diploma

Studenten met een buitenlands diploma stappen minder vaak van een wo-opleiding over naar een hbo-opleiding dan studenten met een vwo-vooropleiding. Dit geldt zowel voor de sector Gedrag & Maatschappij als voor het gehele hoger onderwijs. Het percentage studenten met een vwo-vooropleiding dat afstroomt, wordt in de loop van de jaren steeds kleiner. Dit betekent dat er minder studenten vanuit wo-opleidingen na één jaar een hbo-opleiding gaan doen (zie figuur 6.2).

Figuur 6.2: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage gediplomeerde en ongediplomeerde afstroom na 1 jaar bekostigde voltijd wo-bacheloropleiding naar het bekostigde hbo, naar vwo-vooropleiding en een vooropleiding met Europees baccalaureaat/overig buitenlands diploma in sector en totale hoger onderwijs, 2009-2013

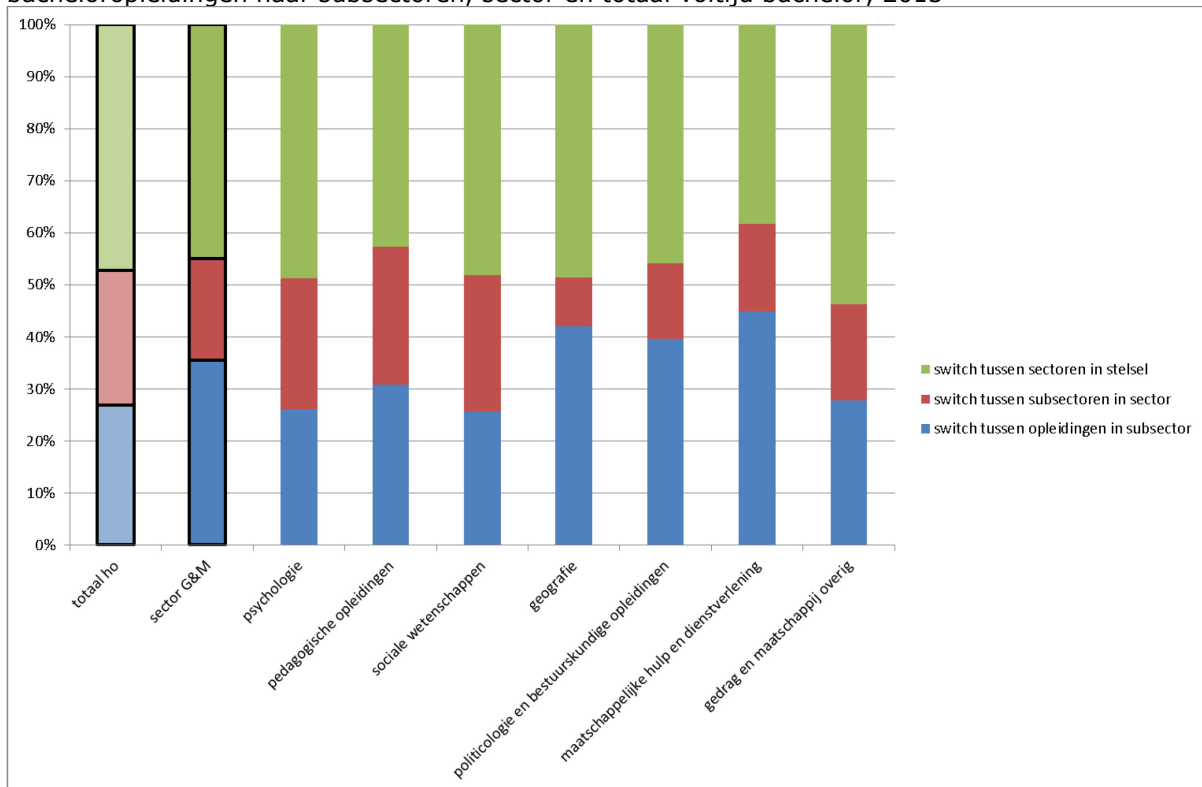

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Studenten switchen binnen subsectoren

Studenten in de sector Gedrag & Maatschappij die een andere opleiding gaan doen, kiezen vaker een opleiding binnen de dezelfde subsector. Dit is een opvallend verschil met de cijfers uit het totale hoger onderwijs (2013). Dit betekent dat studenten, als zij van studie wisselen, in hetzelfde vakgebied blijven. Het blijkt dat dit vooral plaats vindt in de subsectoren geografie, politicologie en bestuurskundige opleidingen en maatschappelijke hulp en dienstverlening (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1: Sector Gedrag & Maatschappij: switchsamenstelling in bekostigde voltijd bacheloropleidingen naar subsectoren, sector en totaal voltijd bachelor, 2013

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Wat er nog meer opvalt bij switch in de subsectoren is dat in subsectoren psychologie en politicologie en bestuurskundige opleidingen studenten met een mbo-vooropleiding vaker switchen. In de subsector pedagogische opleidingen ligt dat anders. Daar switchen studenten met een mbo-vooropleiding het minst vaak.

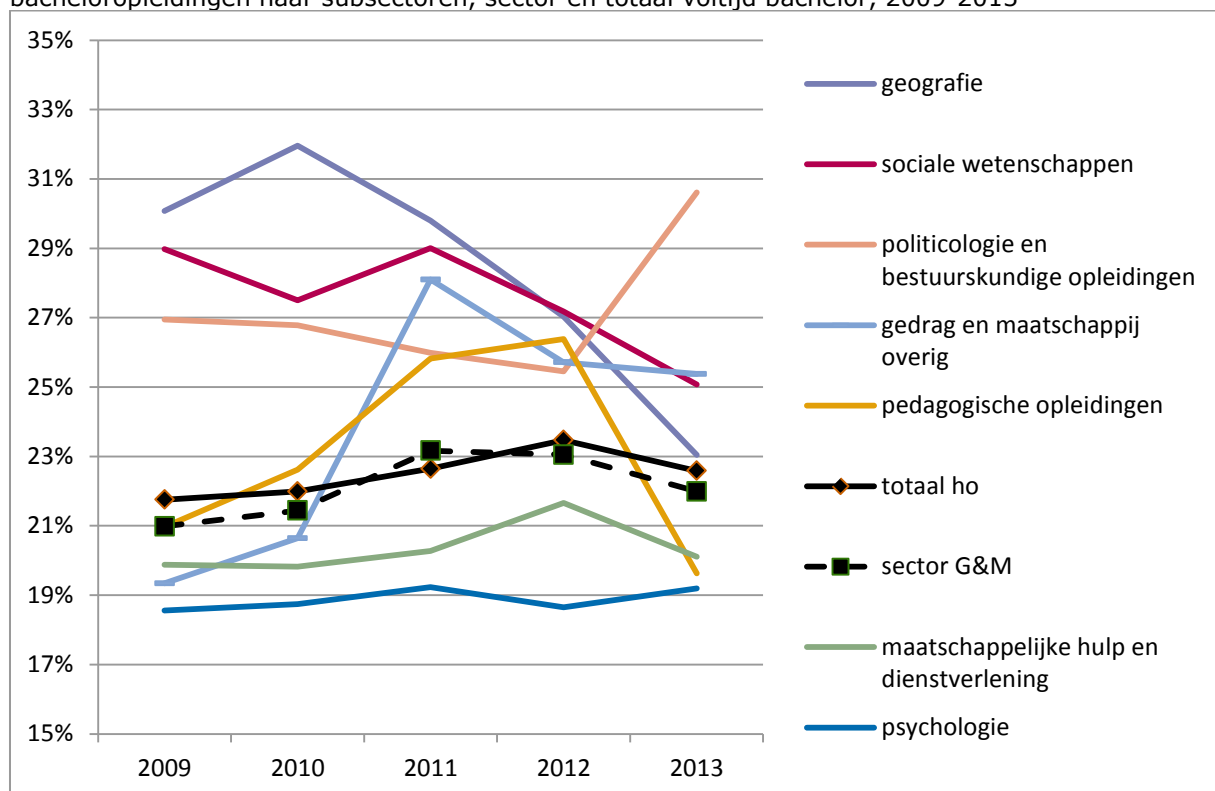
Als het gaat om studenten met een vwo-vooropleiding wordt duidelijk dat de studenten in de subsector geografie veel minder switchen dan een aantal jaar geleden. Het percentage switchers ligt nu onder het sectorgemiddelde. De meeste switchers zitten in de subsector maatschappelijke hulp en dienstverlening, tenminste als het gaat om studenten met een vwo-vooropleiding.

Aantal switchers verschilt flink per subsector

Het percentage studenten dat naar een andere opleiding gaat is in de sector Gedrag & Maatschappij de laatste jaren ongeveer gelijk aan de switch in het totale hoger onderwijs. De verschillen in de subsectoren zijn echter groot (zie figuur 4.2).

In de subsectoren politicologie en bestuurskundige opleidingen, sociale wetenschappen, en geografie veranderen meer studenten van opleiding dan gemiddeld in de sector. Het zijn er ook meer dan het gemiddelde aantal in het totale hoger onderwijs. Daartegenover staat dat de switch van de studenten uit de subsectoren psychologie en maatschappelijke hulp en dienstverlening juist structureel onder het gemiddelde van de sector ligt. Het percentage studenten uit de politicologie en bestuurskundige opleidingen dat verandert van opleiding is substantieel toegenomen in het afgelopen jaar. De switch van studenten uit de subsector geografie neemt tussen 2010 en 2013 juist sterk af.

Figuur 4.2: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage totale switch in bekostigde voltijd bacheloropleidingen naar subsectoren, sector en totaal voltijd bachelor, 2009-2013

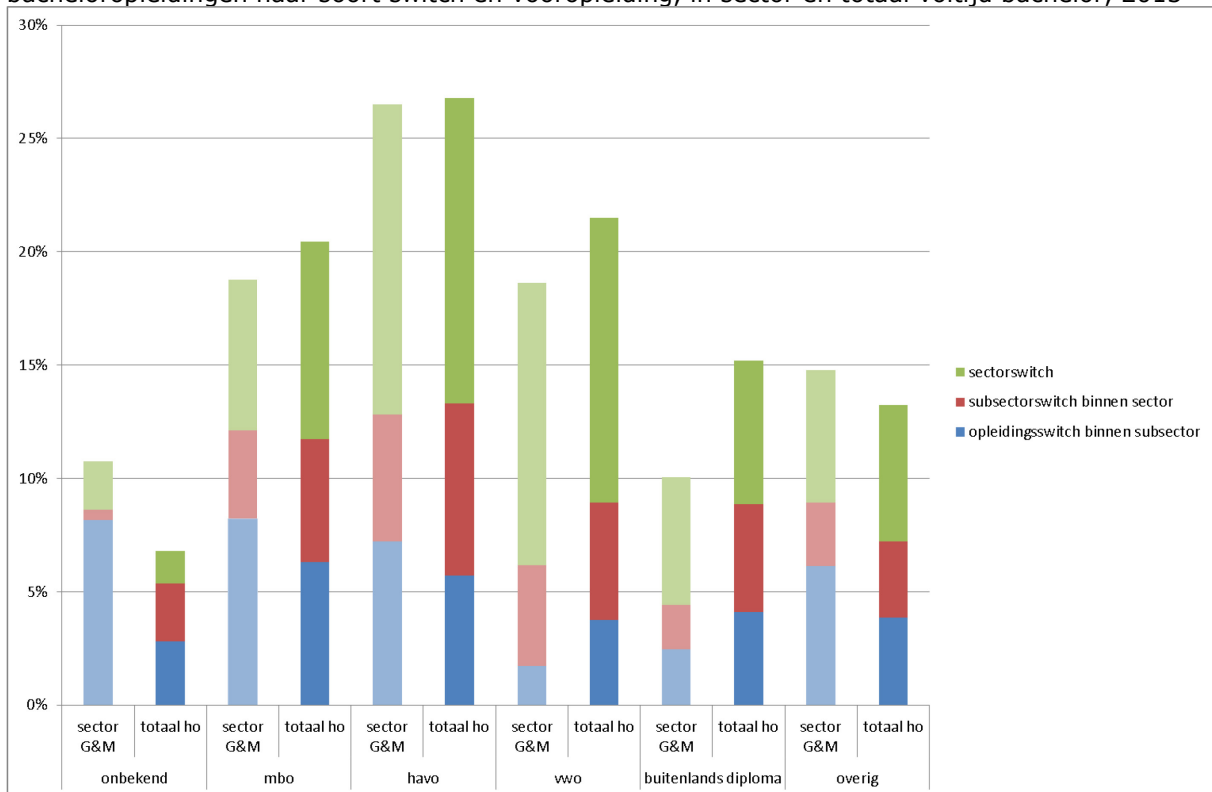

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Havisten switchen vaker

Studenten met een havo-vooropleiding veranderen vaker van studie in vergelijking met studenten met een andere vooropleiding. Dit geldt zowel voor studenten in de sector Gedrag & Maatschappij als in het totale hoger onderwijs. Studenten met een buitenlands diploma switchen het minst. Opvallend is dat deze studenten binnen de sector Gedrag & Maatschappij nog minder vaak switchen dan in het totale hoger onderwijs (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage switch in bekostigde voltijd hbo- en wo-bacheloropleidingen naar soort switch en vooropleiding, in sector en totaal voltijd bachelor, 2013

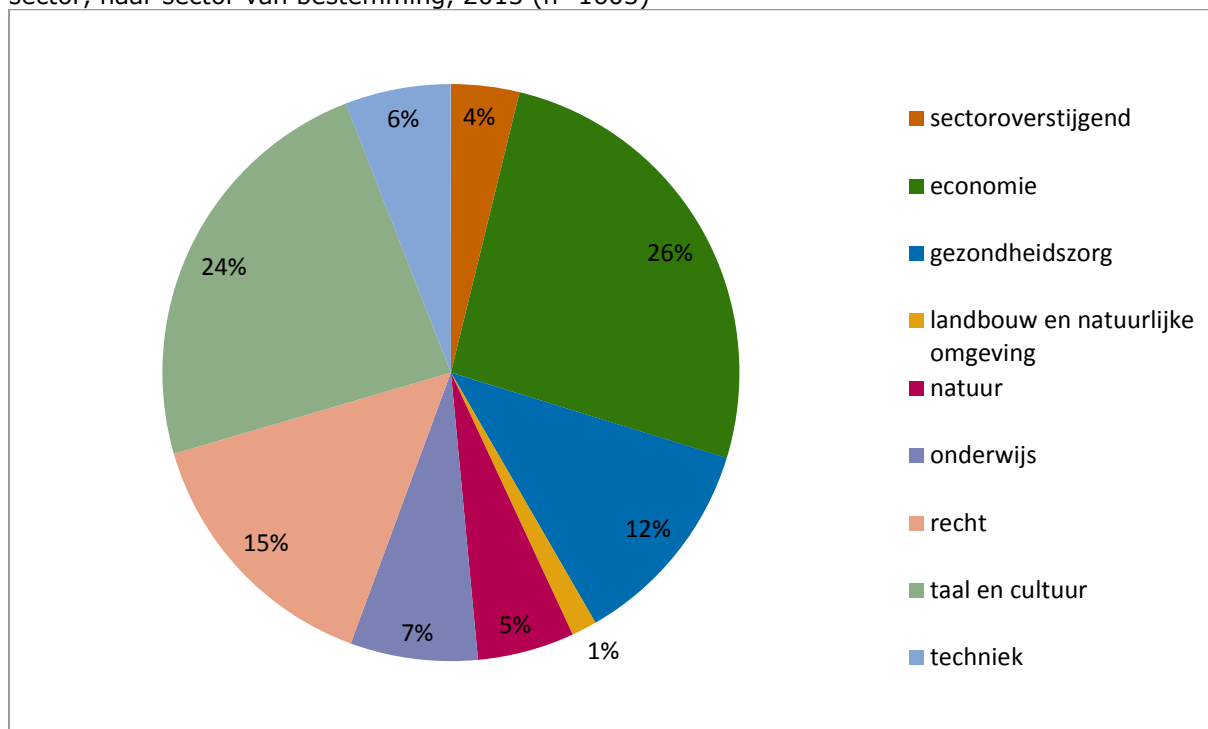

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Wo-bachelors naar Economie en Taal & Cultuur

Wo-bachelorstudenten die kiezen voor een andere opleiding en daarbij de sector Gedrag & Maatschappij verlaten (sectorswitch), kiezen vaak voor een opleiding in de sector Economie of Taal & Cultuur. Dit is respectievelijk 26 procent en 24 procent van de studenten dat de sector Gedrag & Maatschappij verlaat (zie figuur 4.4).

Figuur 4.4: Sector Gedrag & Maatschappij: percentages van de totale sectorswitch naar bekostigde voltijd wo-bacheloropleidingen in andere sectoren na 1 jaar voltijd wo-bacheloropleiding in de sector, naar sector van bestemming, 2013 (n=1603)

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Naast Economie en Taal & Cultuur kiest ook een groot aantal switchende studenten een opleiding in de sectoren Gezondheidszorg of Recht (zie figuur 4.4 en tabel 4.1).

Tabel 4.1: Sector Gedrag & Maatschappij: grootste sectoren van bestemming na switch van bekostigde voltijd wo-bacheloropleidingen in subsectoren, 2013

Voltijd wo-bacheloropleidingen in subsectoren:	Grootste bestemmingssectoren (>20% van switchers uit specifieke subsector)		
psychologie	Taal & Cultuur	Gezondheidszorg	
pedagogische opleidingen	Onderwijs		
sociale wetenschappen	Economie	Taal & Cultuur	
geografie	Economie		
politologie en bestuurskundige opleidingen	Economie	Recht	Taal & Cultuur
maatschappelijke hulp en dienstverlening*			
overig	Economie	Taal & Cultuur	

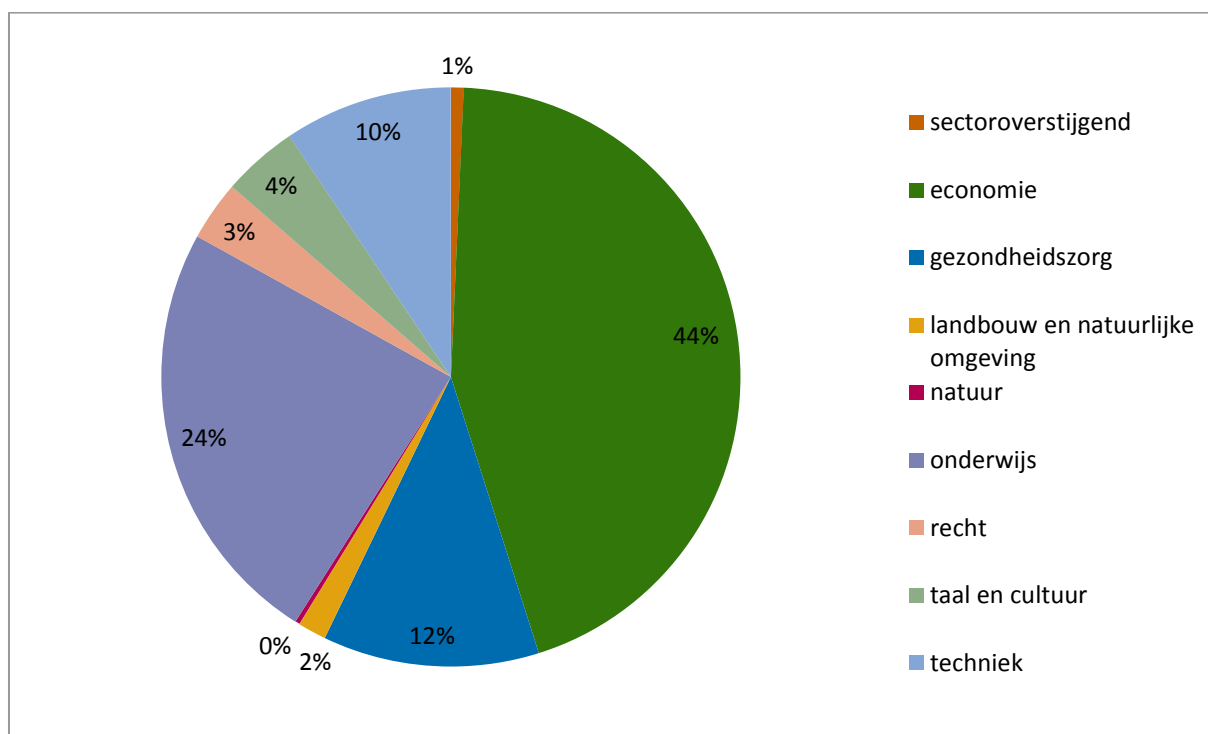
*subsector heeft geen wo-bacheloropleidingen

Bron: BRON-HO, bewerkt door de Inspectie van het Onderwijs, 2015

Hbo-bachelors naar Economie en Onderwijs

Hbo-bachelorstudenten die kiezen voor een andere opleiding en daarbij de sector Gedrag & Maatschappij verlaten (sectorswitch), kiezen vaak voor een opleiding in de sector Economie of de sector Onderwijs. Dit is respectievelijk 44 procent en 24 procent van de studenten dat de sector Gedrag & Maatschappij verlaat (zie Figuur 4.5).

Figuur 4.5: Sector Gedrag & Maatschappij: percentages van de totale sectorswitch naar bekostigde voltijd hbo-bacheloropleidingen in andere sectoren na 1 jaar voltijd hbo-bacheloropleiding in de sector, naar sector van bestemming, 2013 (n=2400)

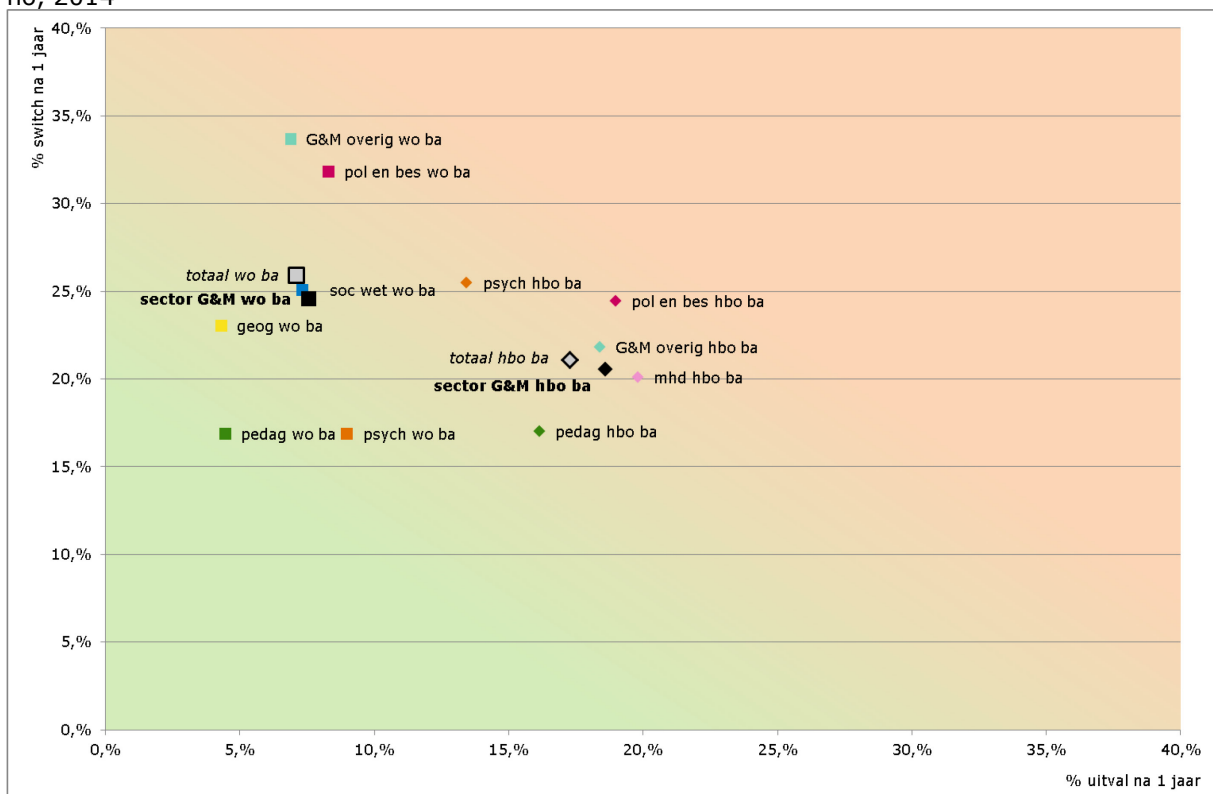

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Studenten pedagogiek veranderen minst vaak van opleiding

Wat valt er op als we de onderwerpen switch en uitval samen bekijken? Bij pedagogische wetenschappen vallen er minder hbo- én minder wo-bachelorstudenten uit opleidingen dan gemiddeld in de sector in in het totale hoger onderwijs. Ook veranderen zij minder dan gemiddeld van opleiding. Die cijfers liggen bij de subsector politicologie en bestuurskundige opleidingen heel anders. Hbo- en wo-bachelorstudenten in die subsector vallen vaker uit en veranderen vaker van opleiding dan gemiddeld in de sector Gedrag & Maatschappij. Voor wo-bachelorstudenten in de subsector psychologie geldt dat zij minder vaak switchen dan de gemiddelde wo-bachelorsstudent in Gedrag & Maatschappij. De hbo-bachelorstudenten in deze subsector vallen minder vaak uit dan de gemiddelde hbo-bachelorstudent in de sector (zie figuur 4.6).

Figuur 4.6: Sector Gedrag & Maatschappij: percentage switch van studenten van bekostigde voltijd bacheloropleidingen gekruist met uitval, naar hbo en wo, subsectoren, sectorgemiddelden en totaal ho, 2014

Bron: BRON-HO; DUO, bewerkingen Inspectie van het Onderwijs, 2015

Meer weten: Voor verdere informatie over de subsectoren in de sector Gedrag & Maatschappij zie de factsheets per subsector. Voor meer informatie over de indicatoren in de sector, zie de factsheets per indicator.

Sectorbeeld Gedrag & Maatschappij

Deze factsheet is onderdeel van het sectorbeeld Gedrag & Maatschappij. Het sectorbeeld bestaat uit een set van factsheets. Er zijn zeven factsheets over subsectoren; voor elke subsector één. En voor de elf indicatoren is er een factsheet per indicator. Daarnaast bevat het sectorbeeld een inleiding, leeswijzer en vijf bijlagen.

Het sectorbeeld Gedrag & Maatschappij geeft de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken weer binnen alle opleidingen in deze sector. Dan kunt u denken aan opleidingen psychologie of geografie, maar ook aan opleidingen in de maatschappelijke hulp en dienstverlening.

Het rapport geeft geen oordelen over de sector die voortvloeien uit het toezicht door de inspectie, maar is bedoeld om feitelijk (/neutraal) te informeren over de stand van zaken bij de opleidingen in deze sector. U kunt lezen over groepen van opleidingen of over specifieke indicatoren per opleidingsgroep. Voor elke subsector en indicator hebben wij voor u de belangrijkste ontwikkelingen en stand van zaken in beeld gebracht.

U leest het sectorbeeld als een naslagwerk. Het is niet volgens de traditionele rapportagewijze opgebouwd met de structuur: vraagstelling, onderzoeksbevindingen, conclusie. Dit betekent dat het sectorbeeld niet van voor naar achter gelezen hoeft te worden.

Het sectorbeeld bestaat uit losse factsheets, zodat u gemakkelijk datgene selecteert om te lezen waar uw interesse naar uit gaat. In de leeswijzer kunt u direct op zoek gaan naar de subsector of indicator waarover u graag wilt lezen.

Het sectorbeeld zoals dat nu in factsheets voor u ligt, is een nieuwe vorm van presentatie van feiten, ontwikkelingen en trends. Een nieuw product van de inspectie volgens een formule die in ontwikkeling is. Met elk volgend sectorbeeld raakt deze opzet verder ontwikkeld en biedt het de geïnteresseerde lezer meer toegevoegde waarde.

De inspectie is benieuwd naar reacties intern en extern over de vorm en presentatie van het sectorbeeld en wil daarover graag in gesprek. Uw mening is meer dan welkom.